

כלכלה עירונית

מבחן מועצת שמאי המקרקעין

מרצה - ניר בודנשטיין

פרטי התקשרות:

050-8496946

www.b-nadlan.com

nir@b-nadlan.com

כלכלה עירונית

פתרון מבחן חורף 2024

חורף 24 שאלה 1

נתונים לשאלות 1-2

בעיר חד-מרכזית מתגוררים שני סוגי צרכנים;

לצרכן מסוג א' פונקציית BRC (עקומת הרנטה) נתונה ע"י: $U = P + d$. נתון כי U - רמת התועלת השלילית של הצרכן, P - רנטת הקרקע (מחיר הקרקע למ"ר), d - מרחק ממרכז העיר (במאות מטרים). יש לשים לב כי מרחק d בפונקציית התועלת הינו במאות מטרים, לכן עבור מרחק של קילומטר אחד $d=10$.

1. ידוע כי לצרכן מסוג ב' פונקציית BRC לינארית היורדת משמאל לימין.

צרכנים מסוג א' מתגוררים בין מרכז העיר לבין 800 מטר מהמרכז. צרכנים מסוג ב' מתגוררים

בין 800 מטר לבין 1.6 ק"מ ממרכז העיר.

בהנחה שלכל הצרכנים רמת תועלת זהה והיא שווה ל-10, איזו מהמשוואות הבאות מתארת

את פונקציית BRC של צרכן מסוג ב' בצורה הנכונה ביותר?

א. $U = 2P + 2d$

ב. $U = 2.5P + 0.625d$

ג. $U = 4P + 8d$

ד. $U = 0.5P + 0.125d$

חורף 24 שאלה 1

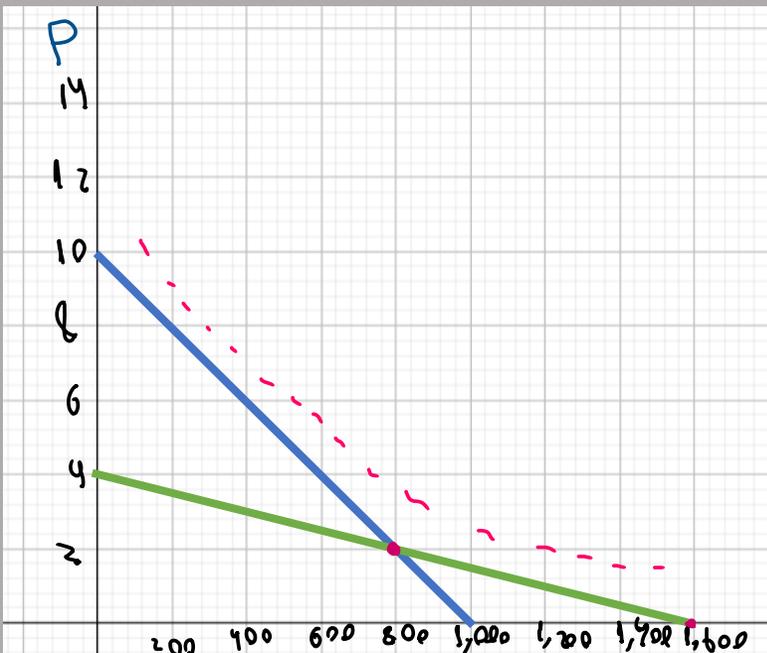
$$u = p + d$$

$$p = u - d$$

$$d = 0 \Rightarrow u = p \xrightarrow{u=0} p = 10$$

$$p = 0 \Rightarrow u = d \xrightarrow{u=10} d = 10$$

לפי כן א'

כל הזכויות שמורות - ניר בודנשטיין - שמאות מקרקעין

נתונים לשאלות 1-2

בעיר חד-מרכזית מתגוררים שני סוגי צרכנים;

לצרכן מסוג א' פונקציית BRC (עקומת הרנסה) נתונה ע"י: $U = P + d$. נתון כי U - רמת התועלת השלילית של הצרכן, P - רגטת הקרקע (מחיר הקרקע למ"ר), d - מרחק ממרכז העיר (במאות מטרים). יש לשים לב כי מרחק d בפונקציית התועלת הינו במאות מטרים, לכן עבור מרחק של קילומטר אחד $d=10$.

1. ידוע כי לצרכן מסוג ב' פונקציית BRC לינארית היוודת משמאל לימין.

צרכנים מסוג א' מתגוררים בין מרכז העיר לבין 800 מטר מהמרכז. צרכנים מסוג ב' מתגוררים בין 800 מטר לבין 1.6 ק"מ ממרכז העיר.

בהנחה שלכל הצרכנים רמת תועלת זהה והיא שווה ל-10, איזו מהמשוואות הבאות מתארת את פונקציית BRC של צרכן מסוג ב' בצורה הנכונה ביותר?

- א. $U = 2P + 2d$
- ב. $U = 2.5P + 0.625d$
- ג. $U = 4P + 8d$
- ד. $U = 0.5P + 0.125d$

לפי כן ב'

$$P_2 = a u + b d$$

$$u = 10 \rightarrow P_2 = \frac{4}{10} \cdot 10 - \frac{1}{4} d$$

$$P_2 = 0.4u - 0.25d$$

$$u = \frac{P}{0.4} + \frac{0.25d}{0.4} = \underline{2.5P + 0.625d}$$

חורף 24 שאלה 2

$$U = P + D$$

$$U = 52$$

$$D = 2 \cdot 10 = 20$$

$$P = \frac{6,400}{X}$$

צ"ל = שטח הקיר במ"ר

2. צרכן מסוג א' מתגורר בדירה במרחק 2 ק"מ מהמרכז ומשלם עבורה 6,400 ש"ח בחודש. אם ידוע כי רמת התועלת השלילית שלו שווה ל-52, מהו שטח דירתו?

- א. 50 מ"ר.
- ב. 100 מ"ר.
- ג. 200 מ"ר.
- ד. 160 מ"ר.

$$52 = \frac{6400}{X} + 20$$

$$32 = \frac{6,400}{X}$$

$$X = \frac{6,400}{32} = \underline{\underline{200}}$$

חורף 24 שאלה 3

נתונים לשאלות 3-4

משק מייצר חלב וכותנה באמצעות עובדות ועובדים. כל עובד יכול לייצר ביום 50 ליטר חלב או 10 טון כותנה. כל עובדת יכולה לייצר ביום 100 ליטר חלב או 6 טון כותנה. במשק 50 עובדים ו- 50 עובדות.

בשוק הבינלאומי, על כל טון כותנה ניתן לקנות או למכור 10 ליטר חלב.

3. בהתייחס לנתונים אלה, איזה מהמשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. המשק יכול לצרוך 10,000 ליטר חלב לכל היותר.
- ב. המשק יכול לצרוך 7,500 ליטר חלב לכל היותר.
- ג. המשק יכול לצרוך 800 טון כותנה לכל היותר.
- ד. המשק יכול לצרוך 500 טון כותנה לכל היותר.

חורף 24 שאלה 3

נתונים לשאלות 3-4

משק מייצר חלב וכותנה באמצעות עובדות ועובדים. כל עובד יכול לייצר ביום 50 ליטר חלב או 10 טון כותנה. כל עובדת יכולה לייצר ביום 100 ליטר חלב או 6 טון כותנה. במשק 50 עובדים ו- 50 עובדות.

בשוק הבינלאומי, על כל טון כותנה ניתן לקנות או למכור 10 ליטר חלב.

3. בהתייחס לנתונים אלה, איזה מהמשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. המשק יכול לצרוך 10,000 ליטר חלב לכל היותר.
- ב. המשק יכול לצרוך 7,500 ליטר חלב לכל היותר.
- ג. המשק יכול לצרוך 800 טון כותנה לכל היותר.
- ד. המשק יכול לצרוך 500 טון כותנה לכל היותר.

מחיר כותנה	מחיר חלב	יחס כותנה לחלב	יחס חלב לכותנה	כ"ן כותנה	א-טר חלב	
500	5,000	$\frac{1}{5}$	5	500	2,500	א-ג.ק
500	5,000	0.06	16.666	300	5,000	א-ב.ק

$\frac{1,000}{1,000}$
 $\frac{10,000}{10,000}$

חורף 24 שאלה 4

4. כעת, ידוע כי על כל 3 טון כותנה מעוניין המשק לצרוך 50 ליטר חלב.

בתנאים אלה, מה מהבאים נכון ביותר?

- א. למשק כדאי לייבא 125 טון כותנה.
- ב. למשק כדאי לייבא 1,250 ליטר חלב.
- ג. למשק כדאי לייצא 1,250 ליטר חלב.
- ד. למשק כדאי לייצא 375 טון כותנה.

חורף 24 שאלה 4

$$6,250 / 375 = \underline{16.666}$$

$$\frac{כֹּתֵנָה}{375}$$

$$\frac{חֶלֶב}{6,250}$$

(ב)

$$8,750 / 125 = 70$$

$$125$$

$$8,750$$

(א)

4. כעת, ידוע כי על כל 3 טון כותנה מעוניין המשק לצרוך 50 ליטר חלב.

בתנאים אלה, מה מהבאים נכון ביותר?

- א. למשק כדאי לייבא 125 טון כותנה.
- ב. למשק כדאי לייבא 1,250 ליטר חלב.
- ג. למשק כדאי לייצא 1,250 ליטר חלב.
- ד. למשק כדאי לייצא 375 טון כותנה.

מחירי כותנה	מחירי חלב	יחס כותנה לחלב	יחס חלב לכותנה	כ"ן כותנה	ליטר חלב	
500	5,000	1/5	5	500	2,500	עוצר
500	5,000	0.06	16.666	300	5,000	עוצר

1,000 10,000

מחסימי המחירים בסך הכלים ליום $\frac{50}{3} = 16.666$

חורף 24 שאלה 5

נתונים לשאלות 5-6

בשטחים החקלאיים מסביב לשני כפרים (כפר א' וכפר ב') מגדלים ענבים ושזיפים. התוצרת החקלאית נמכרת בשווקים במרכזי הכפרים. ידוע כי המרחק בין מרכזי שני הכפרים הינו 20 ק"מ. הנתונים עבור כל אחד מהגידולים מוצגים בטבלה להלן:

סוג גידול	תפוקת דונם (ק"ג)	מחיר בשוק (ש"ח לק"ג)	עלות גידול תפוקת דונם (ש"ח)	עלות הובלה של תפוקת דונם לק"מ (ש"ח)
ענבים	60	10	400	20
שזיפים	80	4	200	4

5. על פי המודל החקלאי של von Thunen, איזה מבין המשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- לאורך הכביש בין שני הכפרים לא יגדלו שזיפים כלל.
- לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 10 ק"מ מכפר א' ומכפר ב' יגדלו ענבים, בשאר השטח יגדלו שזיפים.
- לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 5 ק"מ מכפר א' יגדלו שזיפים, בשאר השטח יגדלו ענבים.
- לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 5 ק"מ מכפר א' ומכפר ב' יגדלו ענבים, בכל שאר השטח יגדלו שזיפים.

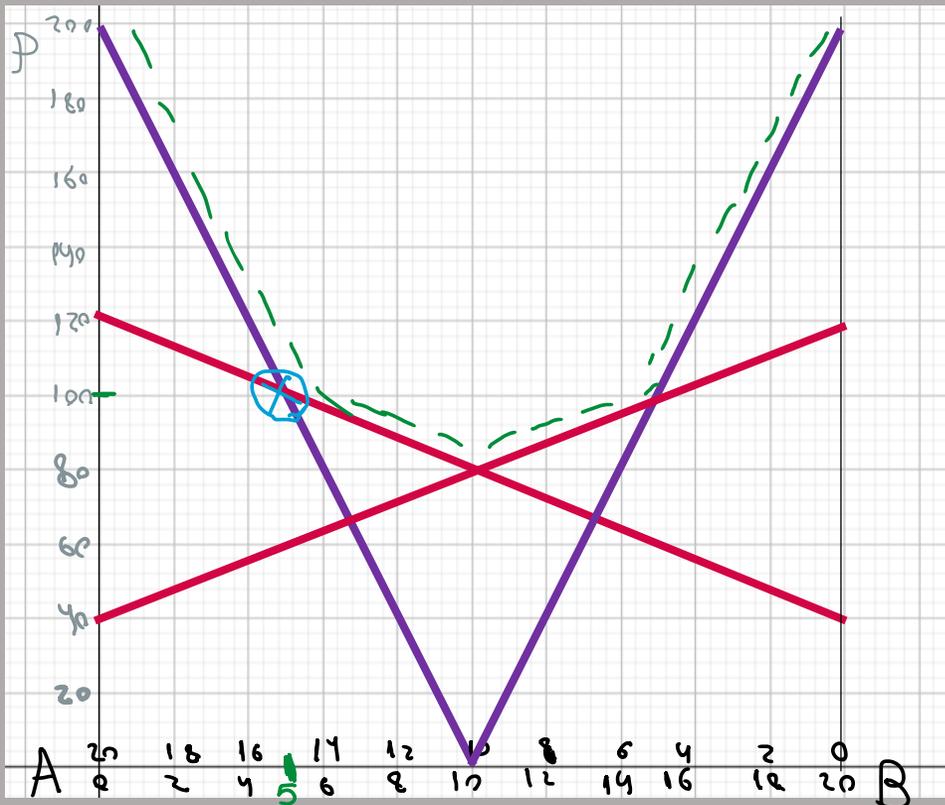
חורף 24 שאלה 5

$$P = (6 \cdot 10 - 400) - 20d = 200 - 20d$$

סכום

$$P = (80 \cdot 4 - 200) - 4d = 120 - 4d$$

שטח

נתונים לשאלות 5-6

בשטחים החקלאיים מסביב לשני כפרים (כפר א' וכפר ב') מגדלים ענבים וזיפים. התוצרת החקלאית נמכרת בשווקים במרכזי הכפרים. ידוע כי המרחק בין מרכזי שני הכפרים הינו 20 ק"מ. הנתונים עבור כל אחד מהגידולים מוצגים בטבלה להלן:

סוג גידול	תפוקת דונם (ק"ג)	מחיר בשוק (ש"ח לק"ג)	עלות גידול תפוקת דונם (ש"ח)	עלות הובלה של תפוקת דונם לק"מ (ש"ח)
ענבים	60	10	400	20
זיפים	80	4	200	4

5. על פי המודל החקלאי של von Thunen, איזה מבין המשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. לאורך הכביש בין שני הכפרים לא יגדלו זיפים כלל.
- ב. לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 10 ק"מ מכפר א' ומכפר ב' יגדלו ענבים, בשאר השטח יגדלו זיפים.
- ג. לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 5 ק"מ מכפר א' יגדלו זיפים, בשאר השטח יגדלו ענבים.
- ד. לאורך הכביש בין שני הכפרים עד למרחק 5 ק"מ מכפר א' ומכפר ב' יגדלו ענבים, בכל שאר השטח יגדלו זיפים.

$$200 - 20d = 120 - 4d$$

$$200 - 120 = 20d - 4d$$

$$80 = 16d$$

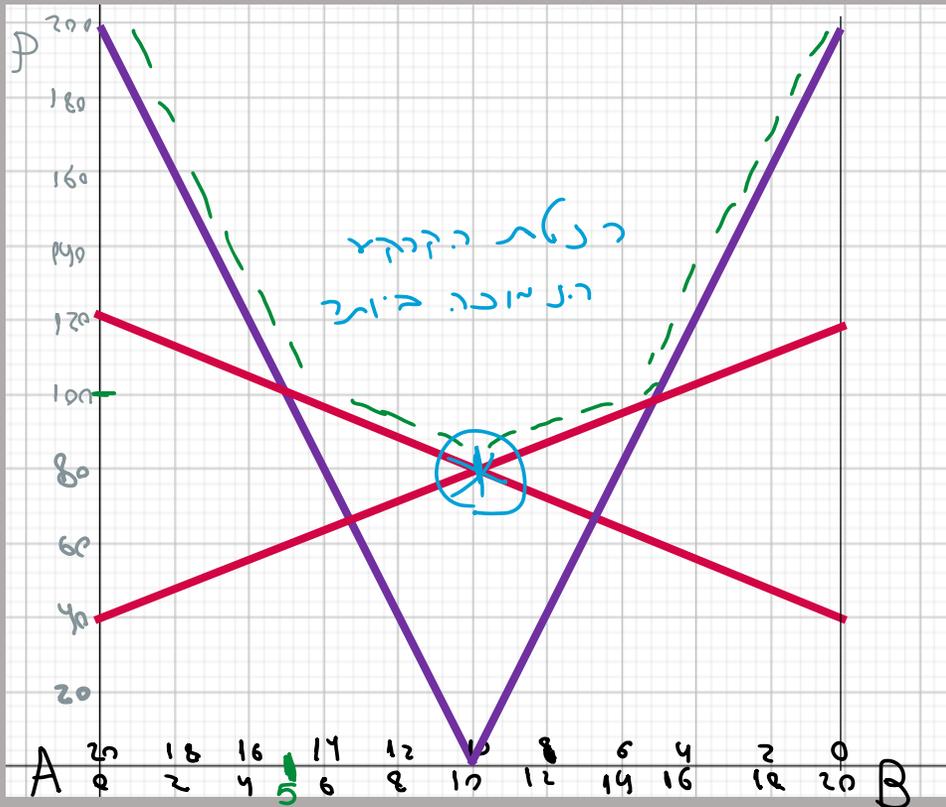
$$d = 5$$

חורף 24 שאלה 6

6. בתנאים אלה, על פי המודל החקלאי של von Thunen, מה תהיה רנטת הקרקע הנמוכה ביותר המשולמת ע"י החקלאים בין שני הכפרים (בש"ח לדונם)?

- א. 20
- ב. 40
- ג. 80
- ד. 0

$$P = (6 \cdot 10 - 400) - 20d = 200 - 20d$$

סג'ים

$$P = (80 \cdot 4 - 200) - 4d = 120 - 4d$$

שצ'ים

$$P = 120 - 4 \cdot 10 = 80$$

$d = 10$

חורף 24 שאלה 7

נתונים לשאלות 7-9

בשוק הדירות להשכרה שתי קבוצות צרכנים: קבוצה א' וקבוצה ב'. לקבוצה א' פונקציית ביקוש הנתונה ע"י: $q_1 = 3,000 - P$, לקבוצה ב' ע"י: $q_2 = 2,000 - P$, כאשר q – כמות יחידות הדיור ו- P – שכר הדירה בש"ח לחודש. פונקציית ההיצע בשוק הדירות להשכרה נתונה ע"י: $P = 0.5Q_s$, כאשר Q_s – מספר הדירות המוצעות.

7. איזה מבין המשפטים הבאים מתאר את שיווי המשקל בשוק הדיור בצורה הנכונה ביותר?

- א. שכר הדירה נמוך מ- 1,200 ש"ח לחודש.
- ב. שכר הדירה גבוה מ- 2,000 ש"ח לחודש.
- ג. 1,750 יחידות יושכרו לקבוצה א' ו- 750 יחידות יושכרו לקבוצה ב'.
- ד. 2,000 יחידות יושכרו לקבוצה א' ו- 667 יחידות יושכרו לקבוצה ב'.

חורף 24 שאלה 7

נתונים לשאלות 7-9

בשוק הדירות להשכרה שתי קבוצות צרכנים: קבוצה א' וקבוצה ב'. לקבוצה א' פונקציית ביקוש הנתונה ע"י: $q_1 = 3,000 - P$, לקבוצה ב' ע"י: $q_2 = 2,000 - P$, כאשר q - כמות יחידות הדיור ו- P - שכר הדירה בש"ח לחודש. פונקציית ההיצע בשוק הדירות להשכרה נתונה ע"י: $P = 0.5Q_s$, כאשר Q_s - מספר הדירות המוצעות.

7. איזה מבין המשפטים הבאים מתאר את שיווי המשקל בשוק הדיור בצורה הנכונה ביותר?

- א. שכר הדירה נמוך מ- 1,200 ש"ח לחודש.
- ב. שכר הדירה גבוה מ- 2,000 ש"ח לחודש.
- ג. 1,750 יחידות יושכרו לקבוצה א' ו- 750 יחידות יושכרו לקבוצה ב'.
- ד. 2,000 יחידות יושכרו לקבוצה א' ו- 667 יחידות יושכרו לקבוצה ב'.

$$q_1 = 3,000 - P$$

$$q_2 = 2,000 - P$$

$$P = 0.5Q$$

$$q_{tot} = q_1 + q_2 = 5,000 - 2P$$

הקצה > המשואה. ההילום

$$P = 0.5 q_{tot} = 0.5(5,000 - 2P)$$

$$P = 2,500 - P$$

$$2P = 2,500$$

$$P = \underline{1,250} \quad q_{tot} = 2P = \underline{2,500}$$

$$q_1 = 3,000 - P = 3,000 - 1,250 = \underline{1,750}$$

$$q_2 = 2,000 - P = 2,000 - 1,250 = \underline{750}$$

חורף 24 שאלה 8

נתונים לשאלות 7-9

בשוק הדירות להשכרה שתי קבוצות צרכנים: קבוצה א' וקבוצה ב'. לקבוצה א' פונקציית ביקוש הנתונה ע"י: $q_1 = 3,000 - P$, לקבוצה ב' ע"י: $q_2 = 2,000 - P$, כאשר q – כמות יחידות הדיור ו- P – שכר הדירה בש"ח לחודש. פונקציית ההיצע בשוק הדירות להשכרה נתונה ע"י: $P = 0.5Q_s$, כאשר Q_s – מספר הדירות המוצעות.

8. לשוק הדירות להשכרה נכנסה **קבוצה נוספת** של צרכנים השוכרים כמות קבועה של יחידות, ללא תלות בשכר הדירה. ידוע כי לאחר כניסת הצרכנים החדשים **שכר הדירה אינו גבוה מ- 1,750 ש"ח לחודש**.

איזה מבין המשפטים הבאים מתאר את השינוי בהוצאות הצרכנים באופן הנכון ביותר?

- סך ההוצאות של קבוצה א' על שכר הדירה ירד.
- סך ההוצאות של קבוצה ב' על שכר הדירה ירד.
- סך הוצאות על שכר הדירה של שתי הקבוצות המקוריות ביחד עלה.
- סך הוצאות על שכר הדירה של שתי הקבוצות המקוריות ביחד נותר ללא שינוי.

חורף 24 שאלה 8

$$Q_1 = 3,000 - P \quad Q_{tot} \cdot P = \text{הכנסות} - \text{הוצאות}$$

$$Q_2 = 2,000 - P$$

$$P = 0.5 Q$$

$$P = 1,250$$

$$Q_{tot} = 2P = 2,500$$

$$P = 1,250$$

$$Q_1 = 1,750$$

$$Q_1 \cdot P = 1,750 \cdot 1,250 = 2,187,500$$

$$Q_2 = 750$$

$$Q_2 \cdot P = 750 \cdot 1,250 = 937,500$$

$$Q_{tot} \cdot P = 3,125,000$$

$$Q_1 = 3,000 - 1,750 = 1,250$$

$$Q_2 = 2,000 - 1,750 = 250$$

$$Q_1 \cdot P = 1,250 \cdot 1,750 = 2,187,500$$

$$Q_2 \cdot P = 250 \cdot 1,750 = 437,500$$

$$Q_{tot} \cdot P = 2,625,000$$

נתונים לשאלות 7-9

בשוק הדירות להשכרה שתי קבוצות צרכנים: קבוצה א' וקבוצה ב'. לקבוצה א' פונקציית ביקוש הנתונה ע"י: $Q_1 = 3,000 - P$, לקבוצה ב' ע"י: $Q_2 = 2,000 - P$, כאשר q - כמות יחידות הדירה ו- P - שכר הדירה בש"ח לחודש. פונקציית ההיצע בשוק הדירות להשכרה נתונה ע"י: $P = 0.5 Q_s$, כאשר Q_s - מספר הדירות המוצעות.

8. לשוק הדירות להשכרה נכנסה קבוצה נוספת של צרכנים השוכרים כמות קבועה של יחידות, ללא תלות בשכר הדירה. ידוע כי לאחר כניסת הצרכנים החדשים שכר הדירה אינו גבוה מ- 1,750 ש"ח לחודש.

איזה מבין המשפטים הבאים מתאר את השינוי בהוצאות הצרכנים באופן הנכון ביותר?

- א. סך ההוצאות של קבוצה א' על שכר הדירה ירד.
- ב. סך ההוצאות של קבוצה ב' על שכר הדירה ירד.
- ג. סך הוצאות על שכר הדירה של שתי הקבוצות המקוריות ביחד עלה.
- ד. סך הוצאות על שכר הדירה של שתי הקבוצות המקוריות ביחד נותר ללא שינוי.

$$P = 1,750$$

חורף 24 שאלה 9

$$Q_1 = 3,000 - P$$

$$Q_2 = 2,000 - P$$

$$P = 0.5 Q$$

מחיר שיווי משקל יחיד דבורה א'

$$P_{eq} = 3,000 - Q_1 = 3,000 - 1,500 = 1,500$$

כמות גש"ה

$$Q_{tot} = 2P = 2 \cdot 1,500 = 3,000$$

כמות קבילה ב'

$$Q_2 = Q_{tot} - Q_1 = 3,000 - 1,500 = 1,500$$

מחיר קבולה ב'

$$P_2 = 2,000 - Q_2 = 2,000 - 1,500 = 500$$

נתונים לשאלות 7-9

בשוק הדירות להשכרה שתי קבוצות צרכנים: קבוצה א' וקבוצה ב'. לקבוצה א' פונקציית ביקוש הנתונה ע"י: $q_1 = 3,000 - P$, לקבוצה ב' ע"י: $q_2 = 2,000 - P$, כאשר q - כמות יחידות הדיור ו- P - שכר הדירה בש"ח לחודש. פונקציית ההיצע בשוק הדירות להשכרה נתונה ע"י: $P = 0.5 Q_s$, כאשר Q_s - מספר הדירות המוצעות.

9. בתנאי ההתחלה, הממשלה קיבלה החלטה לעודד את צרכני קבוצה ב' באמצעות מתן סובסידיה בסכום קבוע לכל יחידת דיור מושכרת. ידוע כי לאחר מתן הסובסידיה לצרכני קבוצה ב', צרכני קבוצה א' (שלא מקבלים סיבסוד) שוכרים 1,500 יחידות.

מהו הסכום הכולל של דמי הסובסידיה שניתנו לכלל צרכני קבוצה ב' ביחד?

$$\Delta P - \Delta P \text{ סובסידיה}$$

- א. מיליון ש"ח.
- ב. 1.25 מיליון ש"ח.
- ג. 1.5 מיליון ש"ח.
- ד. 975 אלף ש"ח.

$$\Delta P = P_{eq} - P_2 = 1,500 - 500 = 1,000$$

רזרה סובסידיה

$$\Delta P q_2 = 1,000 \cdot 1,500 = 1,500,000$$

סך הסובסידיה

חורף 24 שאלה 10

10. בין נקודה A לנקודה B מפוזרים צרכנים בצפיפות אחידה. המרחק בין A ל-B הינו 80 ק"מ. בנקודה A נמצא יצרן א' המייצר אופניים בעלות 400 ש"ח ליחידה ועלות הובלה של 10 ש"ח לק"מ. יצרן ב', המייצר אופניים זהות בעלויות ייצור של 600 ש"ח ועלות הובלה של 5 ש"ח לק"מ, נמצא במרחק 50 ק"מ מנקודה A. עלות הובלת האופניים חלה על הצרכנים.

איזה אחוז מהשוק בין A ל-B נמצא בשליטת יצרן ב'?

- א. 80.5%
- ב. 62.5%
- ג. 37.5%
- ד. 25%

חורף 24 שאלה 10

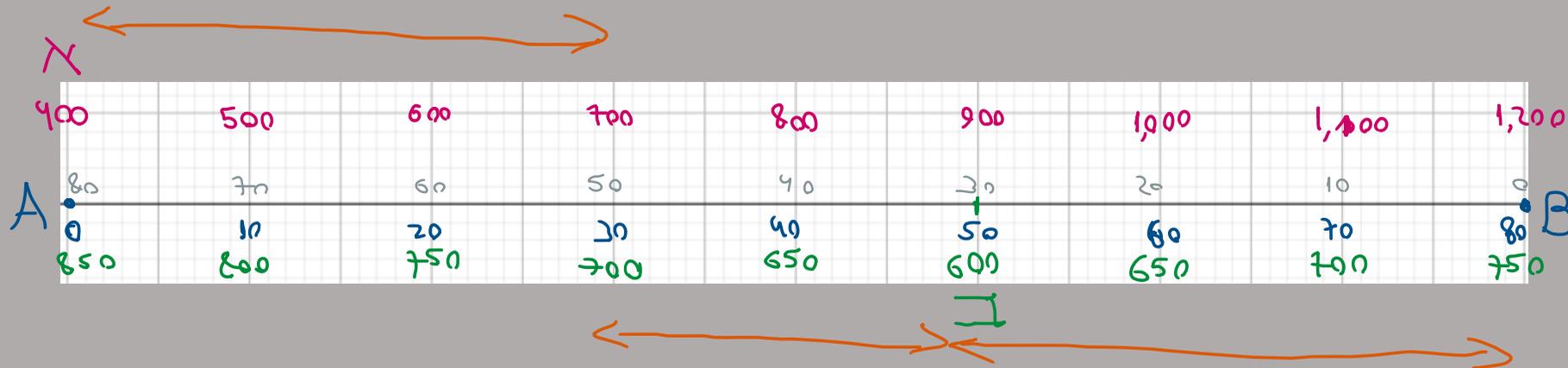
הסוק ב' קר ב'

$$\frac{50}{80} = \underline{0.625}$$

10. בין נקודה A לנקודה B מפוזרים צרכנים בצפיפות אחידה. המרחק בין A ל-B הינו 80 ק"מ. בנקודה A נמצא יצרן א' המייצר אופניים בעלות 400 ש"ח ליחידה ועלות הובלה של 10 ש"ח לק"מ. יצרן ב', המייצר אופניים זהות בעלויות ייצור של 600 ש"ח ועלות הובלה של 5 ש"ח לק"מ, נמצא במרחק 50 ק"מ מנקודה A. עלות הובלת האופניים חלה על הצרכנים.

איזה אחוז מהשוק בין A ל-B נמצא בשליטת יצרן ב'?

- א. 80.5%
- ב. 62.5%
- ג. 37.5%
- ד. 25%

חורף 24 שאלה 11

11. לפי מודל העיר החד-מרכזית של Alonso, Mills ו-Muth, איזה מבין הגורמים הבאים הוא המשפיע העיקרי על בחירת מקום המגורים של משקי הבית?

- א. ערכי הטבע והנוף וקירבה לשטחים פתוחים.
- ב. גישה לאמצעי תחבורה ציבורית. *אזורים*
- ג. איכות שכונת המגורים, לרבות סביבה בטוחה ומערכת חינוך איכותית. *אין זהו המודל*
- ד. קירבה למרכז העסקים הראשי (מע"ר).

חורף 24 שאלה 12

12. איזו מבין התופעות הבאות צפויה להתרחש כתוצאה מתהליכי חילחול (filtering) בשוק

הדיור?

- א. ירידה באיכות ורמת התחזוקה של דיור בתת השווקים הנמוכים לאורך זמן. ✓
- ב. עלייה מתמשכת במחירי הדיור הפוגעת בסיכויים של אוכלוסייה חלשה להגיע לפתרונות דיור. ✗
- ג. פגיעה בהטרוגניות והיווצרות סגרגציה חברתית בשכונות המגורים. ✗
- ד. היווצרות מלאי של דיור חדש שאין לו ביקוש. ✗

חורף 24 שאלה 13

13. איזו מבין ההגדרות הבאות מתארת את המשמעות של מונח "מקדם מיקום" (location quotient) בצורה הנכונה ביותר?

- א. מספר המאפשר לזהות את המיקום הגאוגרפי של אובייקט במרחב העירוני. ~~✗~~
- ב. מספר המאפשר לאמוד את מידת ההתמחות של פעילות בענף כלכלי באזור ביחס לרמה הלאומית.
- ג. מספר המאפשר לקבוע את מאזן ההגירה אל תוך האזור ומחוצה לו. ~~✗~~
- ד. מספר הנותן אינדיקציה לגבי מיקום של פעילות כלכלית ספציפית במרחב ביחס למיקומו של מרכז העיר. ~~✗~~

$$LQ = \frac{(D/T)}{(E_B/E)}$$

$$K = \frac{T}{B} = \frac{\Delta T}{\Delta B}$$

LQ - מקדם מיקום
 B - כמות הוצאות בענף
 T - כמות הוצאות באזור
 E_B - כמות הוצאות בענף במדינה
 E - כמות הוצאות במדינה
 K - מקדם

חורף 24 שאלה 14

14. במודל התחרות המרחבית של Hotelling, מהו מיקום מוכרי הגלידה במצב המוגדר כ"שיווי משקל יציב בשוק"?

- ~~א. מוכרי הגלידה ממוקמים בקצוות של השוק הלינארי.~~
- ~~ב. מוכרי הגלידה ממוקמים לאורך השוק הלינארי באופן שממזער את המרחק שהצרכנים צריכים לעבור.~~
- ג. מוכרי הגלידה ממוקמים צמוד אחד לשני באמצע השוק הלינארי.**
- ~~ד. מוכרי הגלידה ממוקמים סמוך לנקודות הגישה לשוק על מנת להגדיל את היקף הביקוש הפוטנציאלי.~~

חורף 24 שאלה 15

15. במסגרת תורת המקומות המרכזיים (central place theory), איזה מבין המושגים הבאים

משמש כדי לתת הסבר לפריסה ולהיררכיה המרחבית של המוקדים בתוך המערכת

האזורית?

- א. סף מוצר.
- ב. זחילה עירונית.
- ג. מכפיל תעסוקה.
- ד. תפוקה שולית פוחתת.

סף מוקד - כפי שביקשתי. נדרש כדי לייקר ולמכור
מוקד או שירות מסוים בהרחב.

חורף 24 שאלה 16

16. איזו מבין התופעות הבאות מתארת את המונח "יתרונות לגודל בייצור (economies of scale)" בצורה הטובה ביותר?

- ~~א. התפתחות של תיאוריה מרחבית הקשורה לקנה מידה.~~
 - ב. חיסכון בעלויות הייצור הנובע מעלייה בהיקף הייצור.**
 - ג. ייצור של מוצרים במגוון גדלים על מנת להשתלט על פלח שוק גדול יותר.
 - ~~ד. אסטרטגיית תמחור אופטימאלית בכניסה לשווקים חדשים.~~
- אין קטור
התשובה היא ב.
אין קטור

חורף 24 שאלה 17

17 באזור הצפון ערך תפוקה שולית של עובדים בענף החקלאות נתון ע"י: $w_1 = 3,000 - 4L_1$, באזור הדרום ערך תפוקה שולית של עובדים נתון ע"י: $w_2 = 2,400 - 2L_2$, כאשר w - שכר העבודה בש"ח לחודש. מספר העובדים המועסקים באזור. בתנאי ההתחלה, בשני האזורים ביחד מועסקים 600 עובדים, שוך העבודה בענף החקלאות נמצא בשיווי משקל ולא ניתן לגייס עובדים נוספים מבחוץ. האזורים שכנ"ך ולעובדים אינפורמציה מלאה לגבי תנאי התעסוקה ויכולת הניידות בין שני האזורים. כעת, בעקבות איזמים ביטחוניים, מספר עובדים עזבו לחו"ל, ויחד עם זאת ערך התפוקה השולית של העובדים באזור הדרום ירד ב- 20%. באזור הצפון ערך תפוקת העובדים ללא שינוי. ידוע כי בעקבות השינויים, שכר העובדים בשני האזורים נשאר ללא שינוי.

לאור נתונים אלה, מהו מספר העובדים שעזבו לחו"ל?

- א. 75
- ב. 125
- ג. 225
- ד. 325

חורף 24 שאלה 17

נתונים

17 באזור הצפון ערך תפוקה שולית של עובדים בענף החקלאות נתון ע"י: $w_1 = 3,000 - 4L_1$, באזור הדרום ערך תפוקה שולית של עובדים נתון ע"י: $w_2 = 2,400 - 2L_2$, כאשר w - שכר העבודה בש"ח לחודש. מספר העובדים המועסקים באזור. בתנאי ההתחלה, בשני האזורים ביחד מועסקים 600 עובדים, שוק העבודה בענף החקלאות נמצא בשיווי משקל ולא ניתן לגייס עובדים נוספים מבחוץ. האזורים שכן ולעובדים אינפורמציה מלאה לגבי תנאי התעסוקה ויכולת הניידות בין שני האזורים. כעת, בעקבות איומים ביטחוניים, מספר עובדים עזבו לחו"ל, ויחד עם זאת ערך התפוקה השולית של העובדים באזור הדרום ירד ב- 20%. באזור הצפון ערך תפוקת העובדים ללא שינוי. ידוע כי בעקבות השינויים, שכר העובדים בשני האזורים נשאר ללא שינוי.

לאור נתונים אלה, מהו מספר העובדים שעזבו לחו"ל?

- א. 75
- ב. 125
- ג. 225
- ד. 325

$$w_1 = 3,000 - 4L_1$$

$$w_2 = 2,400 - 2L_2$$

$$L_1 + L_2 + 600 \quad L_1 = 600 - L_2$$

$$w_1 = 3,000 - 4(600 - L_2) = 600 + 4L_2$$

$$w_1 = 600 + 4L_2$$

$$w_1 = w_2$$

נ.ל.

$$600 + 4L_2 = 2,400 - 2L_2$$

$$6L_2 = 1,800$$

$$L_2 = 300$$

$$L_1 = 600 - 300 = 300$$

$$w_1 = w_2 = 3,000 - 4 \cdot 300 = 1,800$$

שכר נשאר כזה, תפוקה שולית של קבולה קרוימת ירדה ב- 20%

$$w_2 = 1,800 = 0.8(2,400 - 2L_2) = 1,920 - 1.6L_2$$

$$1.6L_2 = 120$$

$$L_2 = \frac{120}{1.6} = 75$$

$$\Delta = 300 - 75 = 225$$

חורף 24 שאלה 18

18. מחקרים אמפיריים שנערכו בארה"ב בסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת העלו כי גמישות של שכר נומינאלי ביחס לרמת תעסוקה באזור שווה 0.25, ובנוסף, גמישות היצע העבודה באזור ביחס לשכר הנומינאלי שווה 0.5. מה מהבאים ניתן להסיק מהנתונים שלעיל?

- א. אם רמת התעסוקה באזור עולה ב-10%, השכר הנומינאלי צפוי לעלות ב-25%.
- ב. אם השכר הנומינאלי באזור עולה ב-10%, היצע העבודה צפוי לעלות ב-5%.
- ג. אם היצע העבודה באזור עולה ב-10%, השכר הנומינאלי צפוי לעלות ב-2.5%.
- ד. אם היצע העבודה באזור עולה ב-10%, רמת התעסוקה צפויה לעלות ב-8%.

חורף 24 שאלה 18

$$\frac{\Delta N}{\Delta L} = 0.25$$

$$\frac{\Delta L}{\Delta N} = 4$$

$$\frac{\Delta S}{\Delta N} = 5$$

$$\frac{\Delta N}{\Delta S} = 0.2$$

N - שכר נומינאלי

L - רמת התעסוקה

S - היצע העבודה

18. מחקרים אמפיריים שנערכו בארה"ב בסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת העלו כי

גמישות של שכר נומינאלי ביחס לרמת התעסוקה באזור שווה 0.25, ובנוסף, גמישות היצע

העבודה באזור ביחס לשכר הנומינאלי שווה 5.

מה מהבאים ניתן להסיק מהנתונים שלעיל?

- א. אם רמת התעסוקה באזור עולה ב-10%, השכר הנומינאלי צפוי לעלות ב-25%.
- ב. אם השכר הנומינאלי באזור עולה ב-10%, היצע העבודה צפוי לעלות ב-5%.
- ג. אם היצע העבודה באזור עולה ב-10%, השכר הנומינאלי צפוי לעלות ב-2.5%.
- ד. אם היצע העבודה באזור עולה ב-10%, רמת התעסוקה צפויה לעלות ב-8%.

$$\Delta N = \Delta L \cdot 0.25 \quad \xrightarrow{\Delta L = 10\%}$$

$$\Delta N = 0.1 \cdot 0.25 = 0.025 = 2.5\%$$

(K)

$$\Delta S = \Delta N \cdot 5 \quad \xrightarrow{\Delta N = 10\%}$$

$$\Delta S = 0.1 \cdot 5 = 0.5 = 50\%$$

(P)

$$\Delta N = \Delta S \cdot 0.2 \quad \xrightarrow{\Delta S = 10\%}$$

$$\Delta N = 0.1 \cdot 0.2 = 0.02 = 2\%$$

(R)

$$\Delta N = \Delta S \cdot 0.2 \quad \xrightarrow{\Delta S = 10\%}$$

$$\Delta N = 0.1 \cdot 0.2 = 0.02 = \underline{2\%}$$

(S)

$$\Delta L = \Delta N \cdot 4 \quad \xrightarrow{\Delta N = 2\%}$$

$$\Delta L = 0.02 \cdot 4 = 0.08 = \underline{\underline{8\%}}$$

חורף 24 שאלה 19

19. במשק הלאומי 4 מיליון מועסקים, מתוכם 160 אלף עובדים בענף החקלאות. במחוז דרום מועסקים 720 אלף עובדים, מתוכם 21,600 עובדים בחקלאות.

באיזה מהמקרים הבאים מקדם המיקום (LQ) של ענף החקלאות במחוז דרום יהיה שווה ל-1 (בדיוק)?

- א. 7,200 עובדים ממחוז דרום יעברו הסבה לחקלאות ויישארו במחוז.
- ב. 7,500 עובדי חקלאות מיומנים יעברו למחוז דרום ממחוזות אחרים.
- ג. 7,500 עובדים ממחוז דרום יעברו הסבה לחקלאות ויישארו במחוז.
- ד. 7,200 עובדי חקלאות מיומנים יעברו למחוז דרום ממחוזות אחרים.

חורף 24 שאלה 19

$$E = 4,000,000$$

$$E_B = 160,000$$

$$T = 720,000$$

$$B = 21,600$$

$$LQ = \frac{\left(\frac{B}{T}\right)}{\left(\frac{E_B}{E}\right)}$$

19. במשק הלאומי 4 מיליון מועסקים, מתוכם 160 אלף עובדים בענף החקלאות. במחוז דרום מועסקים 720 אלף עובדים, מתוכם 21,600 עובדים בחקלאות.

באיזה מהמקרים הבאים מקדם המיקום (LQ) של ענף החקלאות במחוז דרום יהיה שווה ל-1 (בדיוק)?

- א. 7,200 עובדים ממחוז דרום יעברו הסבה לחקלאות ויישארו במחוז.
- ב. 7,500 עובדי חקלאות מיומנים יעברו למחוז דרום ממחוזות אחרים.
- ג. 7,500 עובדים ממחוז דרום יעברו הסבה לחקלאות ויישארו במחוז.
- ד. 7,200 עובדי חקלאות מיומנים יעברו למחוז דרום ממחוזות אחרים.

$$LQ = \frac{(21.6 + 7.2) / 720}{(160 + 7.2) / 4,000} = 0.9569 \quad (K)$$

$$LQ = \frac{(21.6 + 7.2) / (720 + 7.2)}{(160 / 4,000)} = \underline{\underline{0.990099}} \quad (P)$$

חורף 24 שאלה 20

20. מחקרים שנערכו בארה"ב הראו כי נוכחות של אנשים חסרי בית בתוך שכונת מגורים פוגעת בביטחון התושבים וברמת התברואה, ולכן גם בערכי הנכסים ובתפקוד העסקים באזור. איזה מבין המונחים הבאים בכלכלה עירונית משקף את התופעה המתוארת?

- א. negative externality - איזה מונח האקסטרנליות של הכלכלה עירונית
- ב. urbanization economies
- ג. economies of scale
- ד. factor substitution